

HERALDISK TIDSSKRIFT

BIND 2 • NR 18 • 1968 • SIDE 355–357

Heraldiske kongresser
S[ven] T[ito] A[chen]

SOCIETAS HERALDICA SCANDINAVICA

Heraldisk Selskab • Heraldininen Seura • Skjaldfræðafélagið

Heraldisk Selskap • Heraldiska Sällskapet

Heraldiske kongresser

Den engelske kongres 1967

I dagene 11.-15. september 1967 afholdtes *Den Første Engelske Heraldiske Kongres* i Oxford. Den var organiseret af *The Heraldry Society*, og formålet var især at etablere et samarbejde med en række andre engelske selskaber — for almen historie og lokalhistorie, genealogi, folkløse, kunsthåndværk m. m. — dels om bevarelse og registrering af heraldisk materiale i kirker, lokalarkiver m. m., dels med sigte på at interessere flere mennesker, især unge, i selskabernes arbejde og formål.

Når kongressen betegnedes som »engelsk«, var det for at tilkendegive at dens emner og virkeområde faldt sammen med *College of Arms'* jurisdiktion: England, Wales, Nordirland, dominions, kolonier, samt folk af engelsk afstamning andetsteds. Det betød ikke, at kun engelskmænd var velkomne. Blandt de ca. 120 deltagere var der skotter, irlændere, canadiere, amerikanere samt en dansker.

Ved siden af diskussioner med repræsentanter for ovennævnte andre selskaber var der arrangeret en række foredrag, delvis af embedsmænd fra *College of Arms* med dettes førstemand, *Garter King of Arms* Sir Anthony Wagner, i spidsen. Hans forelæsning handlede interessant nok om en form for similarisering (dog uden at han brugte denne betegnelse), nemlig om det fælles præg, tilsigtet eller utilsigtet, som viser sig at være karakteristisk for de våbener der fastsættes inden for samme herolds embedstid; i visse tilfælde grænser lighederne inden for en sådan gruppe våbener med fælles ophavsmand til direkte ensformighed, forstod man.

Alle kongressens deltagere var indkvarteret på *Worcester College*, over hvis hovedbygning *The Heraldry Society's* banner vajede. Her fandt også de fleste af foredragene sted, her spiste man og tilbragte størstedelen af sin »fritid«, hvilket altsammen gav en vældig god samling på kongressen. En række udflugter gik til

heraldiske seværdigheder i omegnen, f. eks. hertugerne af Marlboroughs kyplopi-ske *Blenheim Castle*. I Oxford var der arrangeret udstillinger, bl. a., i *The Bodleian Library*, af heraldiske håndskrifter fra middelalderen, en fantastisk prøve på hvad der findes i England af den slags. På en afgrindning af en begravelsesplade fra o. 1525 sås et af de morsomste af alle våbener, familien FitzErcalds: tre harer som spiller på sækkepibe...

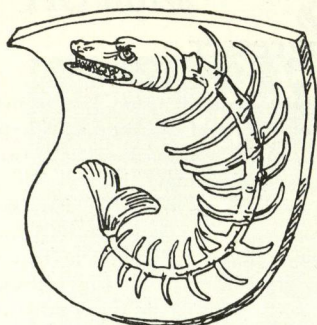
Kongressen var overordentligt vel forberedt. Alle arrangementer afvikledes effektivt og tillige i en atmosfære af hjertelighed og aktiv venlighed. Den næste engelske kongres skal finde sted i Cambridge 1970. Hvorfor ikke før? spurgtes der. Umuligt! I sommeren 1969 skal nemlig den engelske kronprins officielt indsættes i sin værdighed som *Prins af Wales*, og indtil da er alle engelske og walisiske herolder fuldstændigt optaget af forberedelser hertil.

S.T.A.

Kongressen i Schweiz

Den 9. Internationale Kongres for Genealogi og Heraldik fandt sted i Bern, i Schweiz, i dagene 1.-6. juli 1968. Der var færre deltagere end ved de foregående kongresser, i alt ca. 130, foruden pårørende. Skandinavien var repræsenteret med 17 deltagere: 3 fra Finland, 3 fra Norge, 8 fra Sverige, og 3 fra Danmark. Foruden fra alle vesteuropæiske stater var der deltagere fra Tjekkoslovakiet, fra U.S.A., Sydafrika og Marokko.

Overraskende nok var kongressen ikke alt for godt organiseret. Møder og foredrag begyndte sjældent til de fastsatte tider. Undertiden udeblev mødelederne helt. Forkert beregnet taletid eller marathontalende foredragsholdere kunne yderligere forskybe hele dagens skema, således at andre foredragsholdere — som var kommet præcis, og hvis foredrag ikke overskred den tilmålte tid — måtte af-

Et af de mest særprægede af de mange våbener man ser på husene i Bern. Det tilhører patricierfamilien von Praroman, egentlig fra Fribourg, men indgiftet i bernske familier.

korte hvad de havde forberedt. Lysbilleder »blev væk«. Ved udflugterne var vel meget overladt til sig selv, og det nedsatte trafiktempo, som efterhånden overalt er en følge af automobilkvalningen, burde have været forudset.

Dog, alt dette gjorde ikke noget alvorligt skår i en kongres, som både heraldisk, i sine personlige kontakter og på anden måde, havde meget at give sine deltagere. Adskillige af de 38 foredrag var af stor interesse, klart og fængslende fremført, og med dejlige billeder. Hele 8 af dem, og ikke de ringeste, blev holdt af deltagere fra Skandinavien:

Uno Lindgren: *Einige eigenartige Adelswappen im schwedischen Wappenrecht*; Carl Gunnar Scheffer: *Königinnen-Wappen*; H. A. K. T. Cappelen: *Norwegian Family Coats-of-Arms*; Leif Pålsson: *The Dilemma in the Americas*; Henry Bruun: *Remarques sur les sceaux conservés aux Archives du Royaume à Copenhague*; Adam Heymowski: *Cimiers médiévaux polonais*; Hans Schlyter: *Entwicklung nordischer Stadtsiegel und -wappen*; og Gustaf von Numers: *Finnische Armee-fahnen*.

Staden Bern selv er livlig, malerisk og en rig heraldisk jagtmark. Blot ved at gå i byens gader ser man mere heraldik i Bern på én dag end i København på et år. På private og offentlige bygninger,

ud mod gaden, eller ind til gårde og træper, oplyser talrige våbener, mange i farver, om hvem der har, eller har haft, til huse dér: kommunale og kantonale myndigheder, lav og foreninger, og først og fremmest private familier, hvoraf langt den største del borgerlige. Tidligere skulle enhver familie i Bern have våben. Sådan er det ikke længere, men endnu har hver eneste kirkestol i byens store calvinistiske *Münster* sin indehavers våben udsåret eller malet i ryggen, og på byens bygninger sættes der stadig nye våbener op for bygherrer eller ejermænd.

Denne heraldikkens almindelighed har medført, at der har udviklet sig en artikuleret heraldisk smag, ja næsten en heraldisk opinion. Man ser meget lidt dårligt komponeret eller dårligt udført heraldik. De indtryk man fik i Bern af schweizisk heraldik, dens sammenhæng med selvstyre og selvspekt, og dens store rolle i hverdagen, var hele turen værd.

Kongressens værtsfolk og schweizerne i det hele taget — ved officielle modtagelser på rådhus og andetsteds, ved besøg på herresæder som gæstfrit var åbnet for kongressen, på udstillinger, og hvor som helst man ellers kom i berøring med nogen — var venlige, hjælpsomme og muntre. Trods knirken i mødemaskineriet var kongressen i Bern en oplevelse af de meget gode. S.T.A.

Den næste Kongres

Den næste internationale kongres for genealogi og heraldik — nr. 10 i rækken — vil blive holdt i Wien i september 1970.

Efter kongressen i Paris 1966 trådte en kreds af danske genealoger og heraldikere med rigsarkivaren i spidsen sammen og tilbød Kongressernes Permanente Komité, at den 10. kongres, altså dén efter Schweiz, kunne holdes i Danmark, dog under den forudsætning at det kunne ske, ikke i 1970, men i 1971, nemlig samtidig med at en almindelig historisk kongres skulle afholdes i landet (som i Stockholm 1960).

Kongressernes Permanente Komité ville sikkert have taget imod det danske tilbud,

hvis ikke østrigerne omtrent på samme tid havde peget på, at deres heraldiske selskab *Adler* i 1970 ville fylde 100 år, og at Østrig derfor meget gerne ville være vært for kongressen netop dette år. Dette var naturligvis et tungtvejende hensyn, komiteen bestemte sig for Østrig 1970, og et eventuelt dansk værtskab er derfor foreløbigt blevet udsat.

Måske var det medvirkende til denne beslutning, at østrigerne kunne *garantere* at de ville udsende en rapport med bl. a. kongressens foredrag. Sådanne rapporter til deltagerne er et fastslået led i kongressernes gennemførelse, og er taget i betragtning i den sum deltagerne betaler. Fra kongressen i Edinburgh 1962 er der imidlertid hidtil ikke udsendt nogen rapport, og formodentlig kommer der ingen. For Pariskongressen 1966 er der givet officiel meddelelse om, at der ikke er penge til rapporten, skønt den var lovet, og deltagerne havde betalt for den. Et forven-

tet statstilskud blev ikke til noget, og arrangørerne har måttet betale et betydeligt underskud personligt, ud af egen lomme.

Af frygt for at sådanne »forglemmelser« skulle gentage sig, ønskede den Permanente Komité, for kommende kongressers vedkommende, at værterne på forhånd skulle *garantere* at en rapport ville blive udsendt. Den kreds af danske genealoger og heraldikere som havde henvendt sig til Komiteen havde i høj grad til hensigt også at udsende en rapport, men mente ikke at kunne påtage sig det personlige ansvar at *garantere* det, før der overhovedet forelå en aftale med Komiteen, om at kongressen skulle foregå i Danmark, således at man kunne henvende sig til myndigheder om en eventuel økonomisk støtte.

I alle fald blev det Østrig 1970, og det er der bestemt ingen grund til at være utilfreds med.

S.T.A.

[DA] Dette materiale er beskyttet af ophavsret. Det kan downloades, lagres og udskrives til personlig brug og til ikke-kommerciel brug i forbindelse med undervisning og forskning. Bearbejdning, tilgængeliggørelse samt fremstilling af kopier er ellers kun tilladt i det omfang, der følger af lov eller aftale.

[NO] Dette materialet er beskyttet av opphavsrett. Det kan lastes ned, lagres og skrives ut for personlig bruk og for ikke-kommersiell bruk i forbindelse med undervisning og forskning. Bearbeidning, tilgjengeliggjøring og fremstilling av kopier er ellers bare tillatt i den grad som følger av lov eller avtale.

[SV] Detta material är skyddat av upphovsrätt. Det får laddas ned, sparas och skrivas ut för enskilt bruk samt för icke-kommersiellt bruk i samband med undervisning och forskning. Bearbetning, tillgängliggörande samt framställning av kopior är i övrigt bara tillåtet i den utsträckning som följer av lag eller avtal.

[EN] This material is protected by copyright. It may be downloaded, saved and printed for personal use and for non-commercial use in connection with teaching and research. Altering, making it available or producing copies is otherwise only permitted to the extent that follows from law or contract.